USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **M. K.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2021, č. j. OAM-61/LE-VL12-VL18-PS-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 7. 2021, č. j. 18 Az 26/2021 - 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši **3 400 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

IV. Soud **vyzývá** zástupce žalobce, aby ve lhůtě **1 týdne** od doručení tohoto usnesení sdělil číslo bankovního účtu, na který má být odměna ustanoveného zástupce vyplacena.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „krajské ředitelství policie“), rozhodnutím ze dne 23. 6. 2020 rozhodlo o správním vyhoštění žalobce. Žalobce poté dne 29. 6. 2020 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 7. 2020, č. j. OAM-65/LE-BA02-BA04-2020, zamítl jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Dne 2. 5. 2021 byl žalobce rozhodnutím krajského ředitelství policie č. j. KRPA-108527-

12/ČJ-2021-000022-ZZC zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění. Dne 7. 5. 2021 podal další žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný dospěl k závěru, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a proto rozhodnutím uvedeným v záhlaví rozhodl o jeho zajištění v zařízení pro zajištění cizinců dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

[2] Žalobce proti rozhodnutí žalovaného podal žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Neshledal důvodnou námitku, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. Předpokladem zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je, že vůči cizinci nelze uplatnit zvláštní opatření dle § 47 daného zákona, jelikož existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo jej pozdržet, ačkoliv mohl o mezinárodní ochranu požádat dříve. Krajský soud ze správního spisu zjistil, že žalobci bylo dříve uděleno správní vyhoštění na dobu jednoho roku. Toto rozhodnutí však nerespektoval. Svůj pobyt se poté snažil zlegalizovat žádostí o udělení mezinárodní ochrany podanou dne 29. 6. 2020, která byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Po zajištění v zařízení pro zajištění cizinců podal opětovnou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Za těchto okolností je vyloučeno užití mírnějších prostředků, jelikož zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu předpokládá, že se žadatel o mezinárodní ochranu těmto zvláštním opatřením podřídí a že jejich uložení bude dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně. Použití zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu by v případě žalobce nebylo účinné. Rozhodnutí žalovaného nelze považovat za nepřezkoumatelné z důvodu neposouzení individuálního případu žalobce. Žalovaný výslovně poukázal na jeho pobyt na území ČR bez platného oprávnění k pobytu a maření rozhodnutí o správním vyhoštění. Též uvedl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až po zadržení policií, a proto se lze domnívat, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu podřazeného pod § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Nesouhlasí se závěry krajského soudu ohledně nutnosti omezení jeho svobody, jelikož byla nesprávně vyhodnocena možnost užití zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu a důvody zajištění u něj nebyly dány. Od začátku svého nynějšího zajištění spolupracoval s policií a sdělil jí všechny potřebné údaje. Nelze přehlížet, že je žadatelem o mezinárodní ochranu, má zájem zůstat v ČR a dodržovat právní předpisy. Vyloučení možnosti uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu pouze na základě jeho pobytové historie je nesprávné, jelikož by byl schopen se hlásit na ministerstvu a spolupracovat s ním. Při posuzování toho, zda bude se správními orgány spolupracovat v řízení o udělení mezinárodní ochrany, je dle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 25. 7. 2017, č. j. 2 Azs 253/2017 - 37, nutné zohlednit specifické okolnosti případu. Stěžovatel upozorňuje na bod 15 preambule směrnice č. 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, který zajištění

podmiňuje nezbytností a přiměřeností. Teprve poté, co by žalovaný vzal v potaz jeho osobní poměry, charakter porušení povinností, dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností, mohl dle rozsudku NSS ze dne 7. 2. 2019, č. j. 1 Azs 119/2018 - 28, vyloučit užití mírnějších prostředků. Důvody umožňující zajištění nejsou v naprosté většině případů totožné s důvody znemožňujícími využití zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. V usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, č. 3559/2017 Sb. NSS, rozšířený senát odmítl praxi, že pokud cizinec po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval, je fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření. Obdobně je třeba postupovat i v řízení o zajištění. Na odůvodnění napadeného rozhodnutí je třeba klást přísnější požadavky, jelikož žalovaný své rozhodnutí nevydává v časové tísni a bez možnosti důkladného zvážení celkové situace.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. Zvláštní opatření dle § 47 odst. 1 zákona o azylu nebyla dostatečná pro zajištění účasti stěžovatele v řízení o mezinárodní ochraně a jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o správním vyhoštění pro případ, že by jeho žádosti nebylo vyhověno.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se NSS ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, ve kterém interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele“*. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[9] Podmínkami zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a posuzováním možnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 daného zákona se NSS zabýval ve své judikatuře mnohokrát (viz např. rozsudky ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 - 48, či ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018 - 32). V rozsudku č. j. 1 Azs 349/2016 - 48, NSS uvedl, že důvodem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je obava, že se podáním žádosti o mezinárodní ochranu snaží vyhnout realizaci správního vyhoštění. Dle rozsudku NSS ze dne 8. 7. 2020, č. j. 10 Azs 82/2020 - 29, platí: *„Zvláštní opatření však je možno považovat za účinná jen tehdy, pokud jimi lze*

dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky – bez fyzického zajištění žadatele.“ Při posouzení účinnosti zvláštních opatření proto nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Je proto namístě zohlednit pobytovou historii žadatele, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění.

[10] K námitce, že důvody umožňující zajištění nejsou v naprosté většině případů totožné s důvody znemožňujícími využití zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu, NSS konstatuje, že stěžovatel neuvedl, kvůli čemu by v jeho případě měl žalovaný posuzovat odlišné důvody. Lze proto odkázat na rozsudek ze dne 11. 6. 2021, č. j. 4 Azs 136/2021 - 50, v němž NSS uvedl: „*Důvody pro zajištění stěžovatele a důvody pro závěr o nemožnosti využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu totiž mohou být podobné či stejné. Tak tomu bylo i v posuzované věci, kdy stěžovatelovo dosavadní chování a pobytová historie na území České republiky jsou relevantní jak pro posouzení zajištění stěžovatele podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona a azylu, tj. při hodnocení, zda existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově, tak i z hlediska možnosti uložit stěžovateli jakožto žadateli o mezinárodní ochranu zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, tj. při posouzení, zda uložení zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“ V případě stěžovatele tak nebylo nutné posuzovat užití zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu odděleně od důvodů, pro které byl zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) tohoto zákona.

[11] Dle stěžovatele měl žalovaný vzít v potaz jeho osobní poměry, charakter porušení povinností, dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností. Dle výše uvedeného rozsudku NSS č. j. 1 Azs 349/2016 - 48 platí: „*Při zvažovaní zvláštních opatření jako alternativy k důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je proto namístě zohlednit pobytovou historii žadatele, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění. Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Vždy však bude třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince.*“ Danými podmínkami se žalovaný zabýval. Z protokolu o vyjádření účastníka řízení plyne, že stěžovatel nemá v ČR žádnou rodinu, žije zde v karavanu a nemá v ČR hlášenou adresu pobytu. Žalovaný uvedl, že stěžovatel na území ČR pobýval 3 roky, z jeho výpovědí nevyplynulo, že by mu něco bránilo v podání žádosti o mezinárodní ochranu před jeho zadržením, a o udělení mezinárodní ochrany opakovaně požádal až po opětovném zadržení Policií ČR z důvodu zajištění za účelem realizace správního vyhoštění. Shledal proto, že v jeho případě by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo účinné. Stěžovatel neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, kterými by se žalovaný musel zabývat podrobněji. Tvrdí-li stěžovatel, že má zájem zůstat na území České republiky a dodržovat její právní předpisy, je třeba připomenout, že dle rozsudku NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017 - 31, platí, že „*deklarovaný zájem stěžovatele pobývat na území České republiky v souvislosti s žádostí o mezinárodní ochranu, která byla vyhodnocena jako účelová, nezavdává věrohodnou záruku spolupráce s žalovaným v průběhu řízení o mezinárodní ochraně.*“

[12] K založení přijatelnosti kasační stížnosti dle § 104a s. ř. s. je třeba shledat, že v projednávané věci nastal jeden z případů uvedených ve výše citovaném usnesení NSS č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. V nyní projednávaném případě se tak nestalo. Ustálená judikatura NSS poskytuje dostatečnou odpověď na stěžovatelovy námitky, přičemž podobné kasační stížnosti v nedávné době NSS odmítl pro nepřijatelnost usneseními ze dne 31. 8. 2021, č. j. 4 Azs 126/2021 - 32, a ze dne 15. 10. 2021, č. j. 8 Azs 236/2021 - 34. Nejvyšší správní soud i nynější kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[14] Usnesením krajského soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 18 Az 26/2021 - 14, byl stěžovateli ustanoven zástupcem Mgr. Ladislav Bárta, advokát se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava. Zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 4 téže vyhlášky]. Ustanovený zástupce před NSS ani před krajským soudem nedoložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty. Celková odměna proto činí částku ve výši 3 400 Kč, která mu bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

[15] Nejvyšší správní soud výrokem IV. vyzval zástupce stěžovatele ke sdělení čísla bankovního účtu, na který má být odměna vyplacena. Určil mu k tomu lhůtu 1 týdne, kterou vyhodnotil jako přiměřenou povaze požadovaného úkonu. V případě neuposlechnutí výzvy ve stanovené lhůtě může být zástupci uložena pořádková pokuta podle § 44 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2021

JUDr. Radan Malík
předseda senátu